

GREENPEACE

SAYI #190

2023 YAZI
TARİHE
GEÇTİ

İçindekiler

Alternatif gelecek için 9 temel ilke

Greenpeace'in Alternatif Gelecekler Kampanyası, dünya çapında farklı bir yaşam biçimi oluşturan topluluk, grup, uzman ve aktivistlerin bilgi ve deneyimini bir araya getiriyor. Kampanya, alternatif bir gelecekte yaşamak için 9 temel ilke önerisinde bulunuyor.

2023 yazı ne yazık ki tarihe geçti

2023 yazı iklim krizi kaynaklı afetlerin zirve yaptığı bir dönemdi. Sıcaklık rekorları kırıldı; dünyanın dört bir yanında büyük orman yangınları çıktı; iklim krizi ile düzensizleşen ve şiddetlenen yağışlar Şili'den Afganistan'a dünyanın birçok yerinde sel felaketlerine neden oldu.

Dünyadan güzel haberler de var!

Herkes için daha iyi, daha yeşil ve daha adil bir dünya mücadelemizde bize ilham verecek, iklim ve çevre adaleti alanında kayda değer kazanımlar.

GREENPEACE BÜLTEN

Yerel Süreli Yayın

İmtiyaz Sahibi

Greenpeace Akdeniz
Basım ve Tanıtım
Hizmetleri Ltd. Şti. adına
Orli Toledo

Genel Yayın Merkezi

19 Mayıs Mah. 19 Mayıs Cad.
Golden Plaza, No: 3/16 Ofis
No: ORJ/149, 34363
Şişli - İstanbul
Tel: +90 212 935 30 33
Faks: +90 212 292 76 22

Genel Yayın Yönetmeni

Orli Toledo

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Sevil Turan Ceylan

Editör

Taci Yalçın

Baskı

Printworld Ambalaj Etiket
San. Tic. A.Ş.

Grafik Tasarım ve Uygulama

F₂O Reklam ve Tanıtım

Dağıtım

PTT

Kapak fotoğrafı

© REUTERS / Louisa Gouliamaki

GREENPEACE

BERABERSEK GÜÇLÜYÜZ!

Unutmak isteyeceğimiz bir yaz mevsimini geride bıraktık. Yalnızca Türkiye’de değil, dünyanın dört bir yanında orman yangınları, seller, sıcak hava dalgaları gibi iklim afetleri gezegenimize, insanlığa, yerel topluluklara ve canlılara büyük kayıplar yaşattı.

Dünyanın yaşadığı tüm bu afetler, iklim için son çağrı. İklim krizinin en büyük sorumlularından biri olan fosil yakıt şirketlerine “dur” demedikçe bu afetler artarak devam edecek. İklim krizini durdurmak için karar alıcıların doğru kararlar almalarını sağlamamız gerekiyor.

Tüm bunlar yaşanırken, dünyada güzel şeyler de oluyor. Temmuz ve Ağustos aylarında Avrupa’dan Tayland’a birçok yerde, iklim ve çevre odaklı davalar zaferlerle sonuçlandı.

Bu gibi zaferleri iklim aktivistleri desteğiniz sayesinde başarıyor.

Bu yolda bizimle birlikte yürüdüğünüz için çok teşekkürler. Aşağıdaki QR kodu okutarak Greenpeace ve çevre mücadelesine destek verebileceğini düşündüğünüz dostlarınızla tek tıkla WhatsApp’tan paylaşabilir; dergi-mize abone olmalarını sağlayarak mücadelemizi büyütebilirsiniz.

Greenpeace Dergi’ye abone olarak dünyamızı koruma mücadelesine sizin de katkıda bulunmanızı çok isteriz.
greenpeace-destek.org

© Eric Spiegel / Greenpeace

ALTERNATİF GELECEK İÇİN 9 TEMEL İLKE¹

Greenpeace'in Alternatif Gelecekler Kampanyası, dünya çapında farklı bir yaşam biçimi oluşturan topluluk, grup, uzman ve aktivistlerin bilgi ve deneyimini bir araya getiriyor. Kampanya, alternatif bir gelecekte yaşamak için 9 temel ilke önerisinde bulunuyor.

Paula Tejon Carbajal & Catherine Rodgers

Tarihte bir dönüm noktasında bulunuyoruz. Devam eden iklim krizi², ekonomik çöküşle birleşti ve dünyamızın ne kadar kırılganlaştığını ve karşı karşıya olduğumuz tüm sistemik zorlukların birbirine ne kadar bağlı olduğunu gösterdi. Küresel çatışmalar ve çevresel bozulma enerji ve gıda fiyatlarının artmasına, borçların yükselmesine ve yaşam maliyetlerinin artmasına neden olarak tüm dünya genelinde yerel toplulukları etkiledi.

Toplulukların yerel ilkeler ve bilgiler ışığında kendi gıda sistemlerini tanımlayıp kontrol edebilmelerini³ nasıl sağlayabiliriz? Doğa sömürsünü azaltarak kendi yenilenebilir enerjimizi üretmek için nasıl birlikte çalışabiliriz? İnsanlar için refah üreten ve doğayı yeniden canlandıran projeleri nasıl önceliklendirebiliriz? Fosil yakıtlardan kâr elde eden şirketleri ve projeleri nasıl engelleyebiliriz? Greenpeace'in Alternatif Gelecekler Kampanyası⁴ bu alternatif gelecekte yaşamak için değişim adına bu 9 ilkeyi öneriyor.

1. Kâr yerine insan ve gezegen odaklı

İnsanları ve gezegeni öncelemek için ekolojik sınırlar içinde işleyen ve gıda adaletinin⁵ sosyal hedefleriyle uyumlu bir gıda sistemi gerekiyor. Bu da ancak, tarımsal sistemlerini kontrol etme ve tanımlama hakkına sahip olan insanlar tarafından yönetilen sürdürülebilir gıda üretimi ile mümkün. Ekonomilerimizi dünyanın limitlerine saygı göstererek inşa etmemiz çok önemli. Bireysellikten, rekabetten ve çıkarlardan uzaklaşmalı; bunun yerine iş birliğini, dayanışmayı ve empatiyi önceliklendirmeliyiz.

Hükümet bütçeleri ve kamu harcamaları yeniden tahsis edilmeli; amacımız ekonomik büyümeyi kovalamak yerine uluslar ve insanlar arasında insanca yaşam, adalet ve eşitlik tesis etmek olmalı.

Ulusal devletlerin Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu gibi küresel kuruluşlara olan borçları, ülkelerin ekonomik büyümeyi takip etmelerini zorunlu kılar ve hükümet politikalarını ve bütçelerini insanların ihtiyaçlarına odaklamak yerine kredi koşullarına dayandırır. Bu da sadece yoksulluğun ve eşitsizliğin artmasına neden olur. İnsanları ve gezegeni gerçekten önceliklendirmek için ulusal borçların iptal edilmesi, değişimi gerçekleştirmek içinse küresel finansal sistemin tamamen yeniden tasarlanması gerekir.

2. Servet ve gücün adil paylaşımı

Mevcut finansal sistemlerimizi yeniden düzenleyerek halkın finansal sistemi sahiplenmesini ve demokratik bir şekilde kontrol etmesini sağlayabiliriz. Finansal piyasalar, çoğunluğun ihtiyaçlarını karşılayan endüstriyel ve tarımsal sektörler oluşturmak için aşamalı olarak planlanmış kamu yatırımlarıyla değiştirilir. Üretim araçları ve sahiplik dağıtılmış ve demokratikleştirilmiş olur, özel mülkiyet ise kamu mülkiyeti ve kooperatifçilik ile değiştirilir. Evrensel Temel Gelir⁶ gibi herkes için adil gelir, toplumun tüm sektörlerindeki eşitsizlikleri aşmaya yardımcı olacaktır. Kirlilik yapanları cezalandıran ilercisi bir vergi sistemi kurmak, servetin yeniden dağıtılmasına izin verir; çevreye olumsuz etkileri azaltan ürün ve hizmetleri güçlü bir şekilde teşvik eder.

¹ Bu yazı Greenpeace International blogunda yayımlanan yazının Türkçe çevirisidir:

<https://www.greenpeace.org/international/story/62044/9-principles-for-an-alternative-future/>

² <https://www.greenpeace.org/international/story/60675/we-are-in-the-middle-of-an-extreme-climate-mess/>

³ <https://www.greenpeace.org/international/press-release/58426/food-security-agribusiness-rich-crisis/>

⁴ <https://act-int.greenpeace.org/share-your-vision>

⁵ <https://www.greenpeace.org/international/story/58437/hunger-profters-food-security/>

⁶ https://en.wikipedia.org/wiki/Universal_basic_income

3. Refah temelli

Bir ülkenin genel refahının tek ölçüsü olarak görülen ekonomik büyümeye ve GSYİH'ye odaklanmaya karşı çıkmalıyız. Bunun yerine insanların refahına daha fazla odaklanılması gerekiyor. Daha az çalışmak insanlara ve gezegene yardım eder; insanlar daha uzun ömürlü ve daha sağlıklı olur; aşırı üretim ve aşırı tüketimden uzaklaşmak, karbon emisyonlarının azaltılmasını destekler.

4. Kapsayıcı, adil ve çeşitlilik içeren bir toplum

Bakım ekonomisini teşvik etmek gayriresmî, zorunlu çalışanlar ve hane halklarını ekonomi ve toplumumuzun vazgeçilmez bir parçası olarak kabul etmek anlamına gelir. Dünya genelinde birçok yerli ve geleneksel toplum tarafından model alınan, dünyanın sınırlarına saygı gösteren yaşam biçimleri bulunuyor. Hakları, sosyal ve ekonomik adalet için mücadele eden sosyal hareketleri yüceltmeli ve desteklemeliyiz; onların bilgilerinden ilham almalıyız.⁷

Cinsiyet eşitsizliği, çevresel bozulma, yoksulluk ve ırkçılık sorunları yakından ilişkilidir. Bu nedenle kadınları güçlendirmek ve desteklemek, tüm insanların eşit olduğu bu geleceği yaşamak için kilit bir öneme sahip. Çoğulcu kalkınma modellerini destekleyerek (yani farklı kültürlerle sahip farklı ülkelerin varlığını ve dolayısıyla

kalkınma için birden fazla yol olduğunu kabul ederek) egemen Batı merkezli çıkarıcı ve yıkıcı kalkınma modeli-ne alternatifler inşa etmeliyiz.

5. Dayanıklılık ve topluluk

Yerel ve ekolojik olarak üretilen ve tüketilen bir ekonomiyi teşvik etmeliyiz. Ticaret, iş birliği ve uluslararası dayanışma ile ilgili olmalı, rekabet veya kendine yeterlilik ile değil. Bunun merkezinde ilk etapta tüketimin azaltılmasına odaklanan, ikinci etapta ise yeniden kullanımı, onarımı ve geri dönüşümü hedefleyen yavaş, döngüsel bir ekonomi fikri yer alıyor.

Enerji doğal bir ortak kaynaktır, yani hepimizindir; merkezi güçlerin ve bir avuç mega şirketin tekelinde olmalıdır. Bireyler ve topluluklar yenilenebilir enerji üretimi, erişim ve dağıtım konusunda kendi kararlarını verme hakkına sahip olmalıdır.

6. Şeffaflık ve netlik

İnovasyon ve yaratıcılık, en iyi şekilde bilgiye erişimin açıkça ve kısıtlama olmaksızın sağlanmasıyla gerçekleşir. Bu erişimi yeniden kurarak bilgi ve iletişimin (internet ve medya gibi) kâr amacı güden değil, insanları bilgiyle buluşturmayı amaçlayan açık, ticari olmayan bir kamusal alan olmasını sağlamamız gerekiyor.

⁷ <https://www.greenpeace.org/international/story/59097/living-loving-and-learning-from-the-people-of-the-mountain/>

7. Gerçek demokrasi

Gerçek demokrasi, ticari çıkarların siyasetten ayrı tutulması gerektiği anlamına gelir. Siyasete ve seçimlere şirketlerin para ve nüfuzlarının karışmasını engellememiz gerekiyor. Sivil katılımı artırmalı ve aktif tüketiciler yerine aktif vatandaşları teşvik etmeliyiz.

8. İş birliği ve karşılıklı fayda

Yeni uluslararası ve bölgesel iş birliği ve entegrasyon biçimlerini teşvik etmek için eski sistem ve kurumların hakimiyetini ortadan kaldırmalıyız. Örneğin Dünya Ticaret Örgütü ve Uluslararası Para Fonu'nun serbest ticaret ve büyüme odaklı ideolojisini değiştirmeliyiz. Onun yerine

serbest ticaret üzerine değil, iş birliği ve karşılıklı fayda üzerine inşa edilmiş bölgesel kurumlara yer açabiliriz.

9. Hesap verebilirlik

Yolsuzluk, adam kayırma ve rüşvet dünyanın birçok ülkesinde etkili demokrasinin önünde büyük bir engel. Şeffaflık ise vatandaşların devleti ve özel şirketleri denetlemesine ve onları sorumlu tutmasına izin vermenin anahtarı. Şeffaflık hükümet organlarının karar alma süreçlerini şeffaf hale getirmesini sağlamayı ve tedarik zinciri sorumluluğunu şirketlere yüklemeyi; böylece mal ve hizmet üretme sürecindeki her adımın çevreye duyarlı ve çalışanların insan haklarına saygılı şekilde ilerlediğinden emin olmalarını kapsar.

Bu 9 ilke daha adil, daha yeşil ve daha barışçıl bir dünyaya giden yolu sunuyor. Alternatif Gelecekler Kampanyası, halihazırda uygulamada mevcut olan birçok çözümü, özellikle de küresel çoğunluktan gelen çözümleri güçlendirmek ve onlardan deneyimler edinmek istiyor. Mevcut çözümlerden öğrenerek ve onlardan ilham alarak yaratmak istediğimiz alternatif dünyayı inşa etmeye ve şekillendirmeye başlayabiliriz.

2023 YAZI NE YAZIK Kİ TARİHE GEÇTİ

2023 yazı iklim krizi kaynaklı afetlerin zirve yaptığı bir dönemdi. Sıcaklık rekorları kırıldı; dünyanın dört bir yanında büyük orman yangınları çıktı; iklim krizi ile düzensizleşen ve şiddetlenen yağışlar Şili'den Afganistan'a dünyanın birçok yerinde yıkıcı sel felaketlerine neden oldu.

Bilanço ağır. Yaşamını kaybeden on binlerce insan ve canlı, yok olan hektarlarca orman, milyonlar değerinde hasar, hayatın durduğu şehirler ve çok daha fazlası.

Tekrar etmekte fayda var: Bu felaketlerin tümü 2023 yılının yaz mevsiminde gerçekleşti. İklim krizini durdurmazsak her geçen yıl daha da kötüleşecek bir senaryo ile karşı karşıya kalabiliriz. Bu afetler iklim için son çağrı. Gerek bireysel olarak gerekse karar alıcı dünya devletlerini harekete geçmeye zorlayarak iklim krizini durdurmak için üzerimize düşeni yapmalı, daha fazla geç olmadan elimizi taşın altına koymalıyız.

SICAKLIK REKORLARI

Copernicus İklim Değişikliği Servisi verilerine göre¹ dünya çapında kayıtlara geçen en sıcak 40 günden 29'u geçtiğimiz temmuz ayında gözlemlendi. 6 Temmuz 2023 ise kayda geçen en sıcak gün olarak zirvede yer aldı.

- Temmuz 2023 küresel olarak tarihteki en sıcak ay olarak kayıtlara geçti.²
- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Mehmet Özhaseki, Eskişehir'in Sarıcakaya ilçesinde 49,5 derece ölçülen sıcaklığın Türkiye rekoru olduğunu duyurdu.³
- Bu temmuzda, kayıtlara geçmiş en yüksek deniz yüzeyi sıcaklığına şahit olduk.⁴ Bu değer, Mart 2016'daki önceki rekor olan 20.95°C değerinin biraz üzerinde.

YANGINLAR

- Kanada, tarihinin en kötü yangın sezonunu yaşadı. Copernicus verilerine göre⁵ yangınlar sebebiyle 290 megatondan fazla, rekor bir karbon salımı gerçekleşti.
- Yunanistan'daki yangınlardan biri, Avrupa'da gerçekleşen en büyük yangın olarak kayda geçti. Kayıtlara göre⁶ yangınlarda 82,559 hektardan fazla alan yandı.
- Kazakistan'da gerçekleşen yangında 14 kişi öldü, 60,000 hektardan fazla alan yandı ve ülkede ulusal yas ilan edildi.
- İtalya'nın birçok bölgesinde yangın çıktı. İspanya-Tenerife'de çıkan yangın sonucu 26,000 kişi tahliye edildi.
- İskoçya, tarihinin en büyük yangınlarından birini yaşadı.
- Hawaii, Alaska ve Kaliforniya da dahil olmak üzere, ABD'de birçok bölgede yangınlar gerçekleşti.

SEL FELAKETLERİ

- Slovenya, tarihinin en kötü afetini yaşadı.
- Türkiye, Yunanistan ve Bulgaristan'da birçok bölgede sel felaketleri yaşandı.

- 3 Eylül'de İspanya'da gerçekleşen sel büyük yıkıma ve 3 kişinin ölümüne yol açtı.
- Cezayir'de gerçekleşen sel, yetkililere göre en az 8 kişinin ölümüne sebep oldu.
- Amerika'nın Batı Virginia eyaletinde gerçekleşen sel sonucu OHAL ilan edildi. Arizona'da meydana gelen sel sonucu 100'e yakın insan tahliye edildi.
- Dominik Cumhuriyeti'nde sel felaketi meydana geldi. Yüzlerce tahliye gerçekleşti.
- Şili'nin 6 bölgesinde yaşanan sel felaketleri sonucu 30,000'den fazla insan tahliye edildi.
- Sel felaketleri Gürcistan'da 12, Tacikistan'da 13, Afganistan'da 12, Butan'da en az 7 kişinin ölümüne yol açtı.
- Kanada'da sel felaketi meydana geldi.
- 9 Temmuz'da Hindistan'da gerçekleşen sel felaketi sonucu binlerce insan tahliye edildi. 20 Temmuz'da gerçekleşen sel felaketi sonucunda ise 12 kişi hayatını kaybetti.
- Güney Kore'de gerçekleşen sel sonucunda en az 30 insan hayatını kaybetti.
- 7 Temmuz'da Brezilya'da gerçekleşen sel felaketinde 14 kişi hayatını kaybetti.
- 23 Haziran'da Şili'de 7 bölgede sel gerçekleşti.

© REUTERS / Alexandros Avramidis

© REUTERS / Giorgos Moutafis

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Taraflar Konferansı'nda dünya devletlerinin fosil yakıtlardan çıkış ve güçlü iklim kararları alması için imza verin, taleplerimizi dünya devletlerinin delegelerine hep birlikte iletelim.

¹ <https://climate.copernicus.eu/july-2023-sees-multiple-global-temperature-records-broken>

² <https://public.wmo.int/en/media/news/july-2023-confirmed-hottest-month-record>

³ <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/bakan-ozhaseki-meteoroloji-genel-mudurlugu-verilerine-gore-en-yuksek-sicaklik-49-5-derece-ile-eskisehir-de-olculdu/2968395>

⁴ <https://climate.copernicus.eu/global-sea-surface-temperature-reaches-record-high>

⁵ <https://atmosphere.copernicus.eu/record-breaking-boreal-wildfire-season>

⁶ <https://reliefweb.int/report/greece/greece-wildfires-effis-copernicus-emsr-media-echo-daily-flash-30-august-2023>

DÜNYADAN GÜZEL HABERLER DE VAR¹

Herkes için daha iyi, daha yeşil ve daha adil bir dünya mücadelemizde bize ilham verecek, iklim ve çevre adaleti alanında kayda değer kazanımlar.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi aktivistlerin protesto hakkının ihlal edildiğine karar verdi

Eylül 2013'te, Arctic 30 olarak bilinen grup Rusya'nın kuzey kıyısında bulunan Pechora Denizi'ndeki Prirazlomnaya platformundaki petrol üretimine karşı bir protesto sonrasında Greenpeace gemisi Arctic Sunrise'a baskın yapan² Rus komandoları tarafından korsanlık şüphesiyle gözaltına alınmıştı. Aktivistler önce arktik Murmansk şehrinde, sonra St. Petersburg'da iki ay gözaltında kalmış, ardından kefaletle serbest bırakılmıştı. Sonunda da Rusya'yı terk etmelerine izin verilmişti.

27 Haziran 2023 tarihinde Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, uzun süren Arctic 30 ve Rusya davasında³ kararını verdi ve Rus yetkililerin 28 Greenpeace aktivistini ve iki serbest gazeteciyi keyfi olarak tutukladığını ve ifade özgürlüğü haklarını ihlal ettiğini tespit etti.

Greenpeace Hollanda'nın iklim ve enerji kampanya liderlerinden ve Arctic 30'un üyelerinden biri olan Faiza Oulahsen konuyu şu sözlerle değerlendirdi: "Mahkeme, iklim aktivizminin bizim için değerli olan her şeyi korumak için gerekli olduğu gerçeğini kabul etti ve bunu 'önemli bir toplumsal konuda ifade özgürlüğü' olarak belirtti. Mahkemeler ve hükümetler, büyük kirlenici şirketler değil, insanları ve doğayı savunmalı."

AB, Avrupa'nın doğasını restore edecek yasayı destekliyor

12 Temmuz 2023'te Avrupa Parlamentosu, AB'deki bozulmuş doğal alanların restorasyonuna yönelik yasal olarak bağlayıcı hedefler lehine oy kullandı. Avrupa Çevre Ajansı, 2021'de AB ekosistemlerinin %81'inin "zayıf" veya "kötü" durumda olduğunu tespit etti.⁴

AB'de biyolojik çeşitliliği korumaya yönelik son 30 yıldaki ilk büyük yasa olan doğa restorasyon yasası⁵, endüstriyel tarım lobicilerinin desteklediği muhafazakar ve sağcı parlamento üyelerinin güçlü muhalefetine maruz kalmıştı.

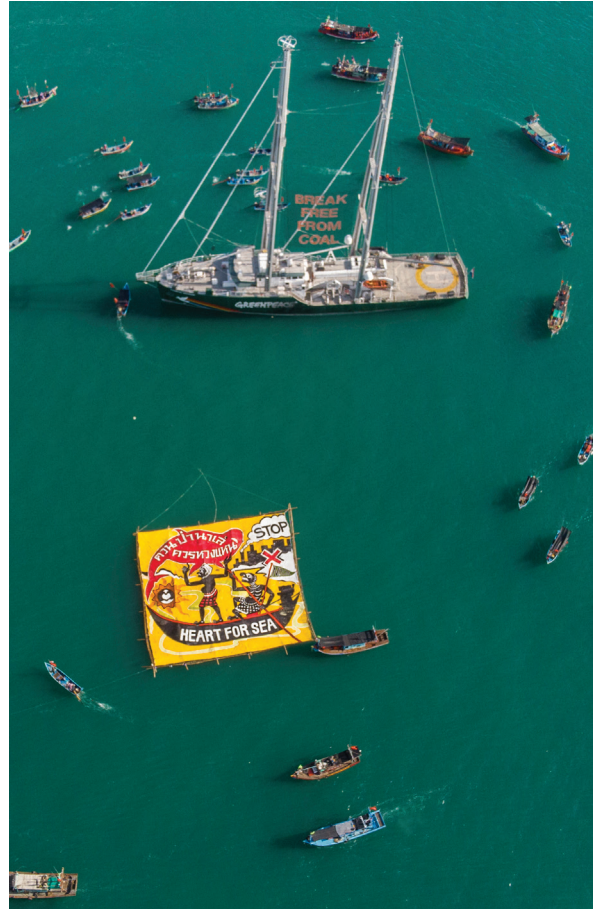
Genç aktivistler iklim davasını kazandı

14 Ağustos 2023'te Montana'daki gençler, iklim değişikliğiyle ilgili gelecekte açılacak davalar için emsal teşkil edebilecek dönüm noktası niteliğinde bir davayı kazandı.⁶ Yaşları 5 ila 22 arasında değişen 16 genç davacı, Montana'nın enerji politikalarının eyalet anayasasında güvence altına alınan temiz ve sağlıklı çevre haklarını ihlal ettiğini iddia etti. Yargıç, "çevresel yaşam destek sisteminin bir parçası olan iklimi de içeren temiz ve sağlıklı çevrenin, Montanalıların temel anayasal hakkı olduğunu" söyleyerek bu görüşe katıldı.

Güney Tayland'daki kömürlü termik santrale karşı olan eylemciler beraat etti

21 Temmuz 2023'te, Teluk Patani kömür karşıtı ağı aktivistleri, 2017 yılındaki Thepa kömürlü termik santral protestosundan⁷ gelen polis suçlamalarından sonunda aklandılar. Aktivistler, o dönemin Başbakanı General Prayut Chan-o-cha'ya bir dilekçe sunmak için yürüyüş yaparak, Songkhla ilinde bulunan memleketleri Thepa'da bir kömürlü termik santral kurulmasına karşı⁸ protesto düzenlemişlerdi. Bu santral, Tayland'da türünün en büyüğü olacak ve çevre ile insan sağlığı için zararlı sonuçlara yol açacaktı. Protestoda 17 topluluk lideri gözaltına alındı ve Kamu Toplanma Kanunu'nu ihlal etmek gibi bir takım suçlamalarla karşı karşıya kaldılar.

Aradan geçen altı yılda avukatlar, anayasal ifade haklarını savunmak ve Kamu Katılımına Karşı Stratejik Dava'ya (SLAPP)⁹ karşı çıkmak için yerel topluluklarla birlikte çalıştı. Yüksek Mahkeme'nin protestocuların beraatine karar vermesi, Tayland'ın kömür karşıtı ağı ve iktidara gerçeği söylemekte ısrar eden insanlar için büyük bir zaferi temsil ediyor!

© Arnaud Vittet / Greenpeace

AB, Enerji Şartı Anlaşması'ndan çekiliyor

Haziran 2023'te Avrupa Komisyonu bazı hükümetlerin iklim kaygılarını ortadan kaldırma sözü vermesinin ardından, AB ülkelerinin zehirli ve tehlikeli Enerji Şartı Anlaşması'ndan¹⁰ ortaklaşa vazgeçmeleri için bir teklif hazırladığını açıkladı. Yaklaşık 50 imzacının bulunduğu 1998 Enerji Şartı Anlaşması, enerji şirketlerinin yatırımlarına zarar veren politikalar nedeniyle hükümetlere dava açmalarına olanak tanıyor.¹¹

Ülkeler anlaşmadan çıksalar bile, anlaşmada halihazırda 20 yıl sonra açılacak davalardan sorumlu olmalarına olanak tanıyan bir sona erme maddesi mevcut. Fosil yakıt endüstrisini ve insanların hayatları üzerinden elde ettikleri kârları koruyan bu felaket yatırım anlaşmasının feshedilmesi gerekiyor.

¹ Bu yazı Greenpeace International blogunda bulunan yazının Türkçe çevirisidir.

² <https://www.greenpeace.org/international/story/61721/good-news-stories-from-around-the-world-july-august/>

³ <https://www.theguardian.com/environment/2013/sep/19/greenpeace-protesters-arrested-arctic>

⁴ <https://www.eea.europa.eu/highlights/latest-evaluation-shows-europes-nature>

⁵ <https://www.greenpeace.org/eu-unit/issues/climate-energy/46743/eu-parliament-backs-landmark-law-to-restore-europes-nature/>

⁶ <https://www.nytimes.com/2023/08/14/us/montana-youth-climate-ruling.html>

⁷ <https://freedom.ilaw.or.th/case/810>

⁸ <https://www.greenpeace.org/thailand/explore/resist/coal/coal-area/thepea/>

⁹ <https://www.greenpeace.org/international/story/59478/slapp-lawsuits-corporate-bullies-vs-free-speech/>

¹⁰ <https://www.reuters.com/sustainability/climate-energy/eu-propose-exit-energy-charter-treaty-over-climate-concerns-2023-06-29/>

¹¹ <https://www.business-humanrights.org/en/latest-news/fossil-fuel-firms-sue-governments-across-the-world-for-13bn-as-climate-policies-threaten-profits/>

Aylık birden fazla dergi alıp, bunları okullara ulaştırarak **gençleri Greenpeace ile tanıştırmaya ne dersiniz?**

Merhaba,

Bildiđiniz üzere Greenpeace Akdeniz Dergi, yalnızca çevre hakkında ve ana akım medyada yer alamayan gelişmeler üzerine yayın yapmaktadır. Bu haberlerin ve bilgilerin daha erişilebilir ve yaygın olması için dergilerimizi mümkün olduğunca fazla kişiyle paylaşmak istiyoruz.

Dilerseniz 1 adetten fazla dergi hak edişlerinizi sizin adınıza bizlerle iletişime geçen, okumaya ve gelişmeye hevesli öğrencilere iletiyoruz. Fazla sayıdaki dergilerinizi kendi çevrenize iletmek isterseniz, bizi hafta içi 10:00-19:00 arası (0212) 935 30 33 numaralı telefondan arayabilir ya da bilgi.tr@greenpeace.org'a mail atabilirsiniz.

GREENPEACE